

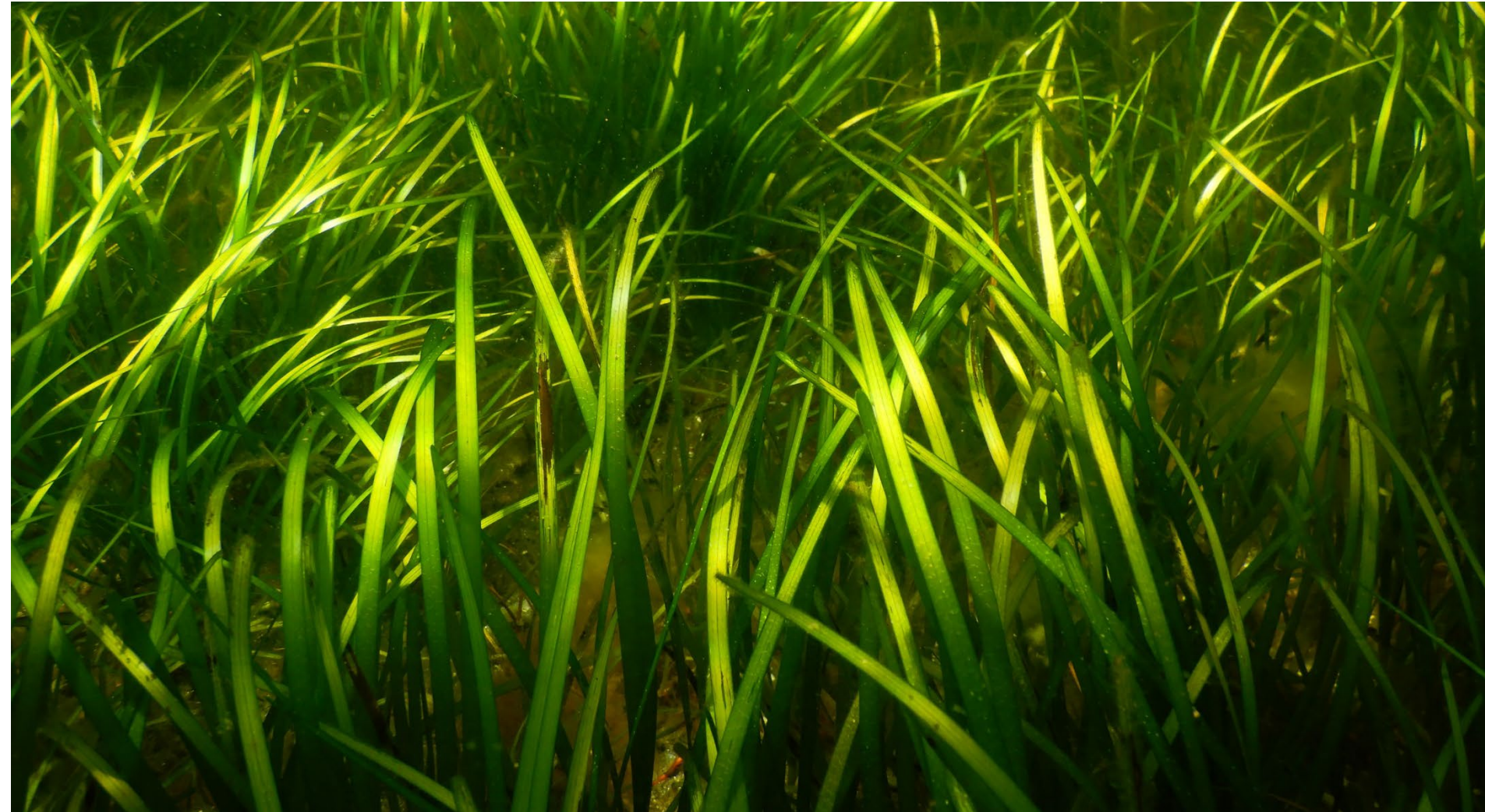
Hva kan folkeforskere bidra med for å få tilbake fisken?

- Danske og svenske erfaringer
- Norske erfaringer:
  - Lone Kvalheim, Universitetet i Oslo
  - Eivind Stensrud: Spiser selen opp torsken?
  - Kim Halvorsen og forskerne fra Flødevigen

Danske erfaringer Kysthjælperne

- Danmarks Sportsfiskerforbund hjælper forskerne og gjør tiltak
- Fisk
- Ålegress
- Bygge steinrev

Nyt fund: Dobbelt så mange småtorsk i ålegræsbed sammenlignet med nøgen sandbund

Svenske erfaringer – blåskjell

IGENSLAMMADE, burförsöken:

25) Orrevik Bottenbur modell 1, replikat 1

26) Orrevik Bottenbur modell 2, replikat 1

27) Orrevik Bottenbur modell 1, replikat 2

28) Orrevik Bottenbur modell 2, replikat 2

Foto Rune E. Haldorsen

Kysthjelperne

– sammen gir vi fjorden en
hjelpende hånd

SPAREBANKSTIFTELSEN
DNB

Folkeforskning

Involverer befolkningen
i forskning for å
produsere ny kunnskap
om Oslofjorden i
samarbeid med
forskere.

Dugnad for havet

Videreutvikle Dugnad for havet slik den blir mer brukervennlig og bidra til at flere registrerer data.

Hvilke arter er viktige i Oslofjorden?

- * Torsk
- * Leppefisk
- * Andre torskefisk
- * Sjøørret

- * Blåskjell
- * Lurv

Hvem ønsker vi å involvere i kysthjelperne?

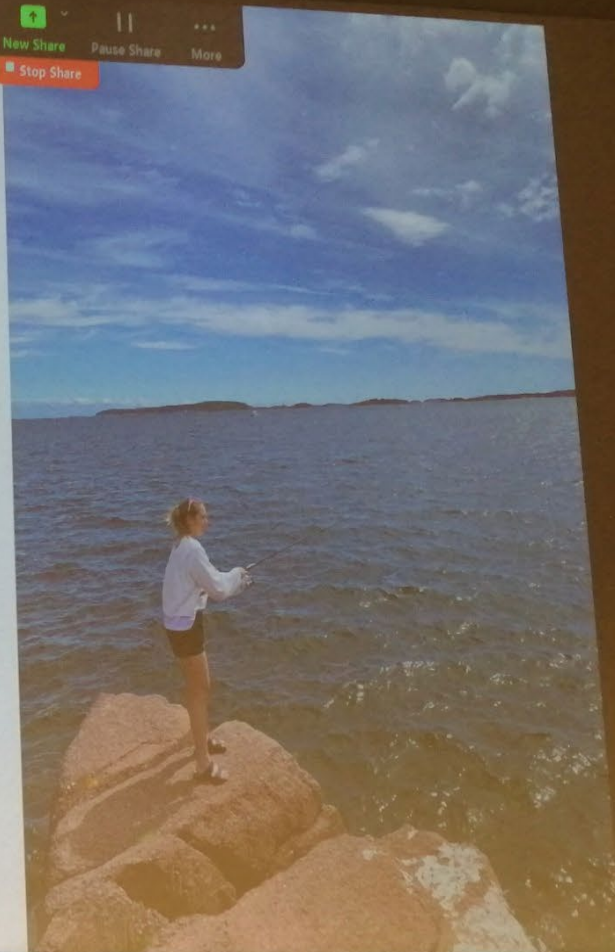
- Barn og unge, barnefamilier, skoleklasser
- Fritidsfiskere
- Besteforeldreaksjonen for klima
- Dykkere
- Padlere
- Båtfolk
- Miljøagenter
- Alle som er glad i fjorden

Folkeforskning

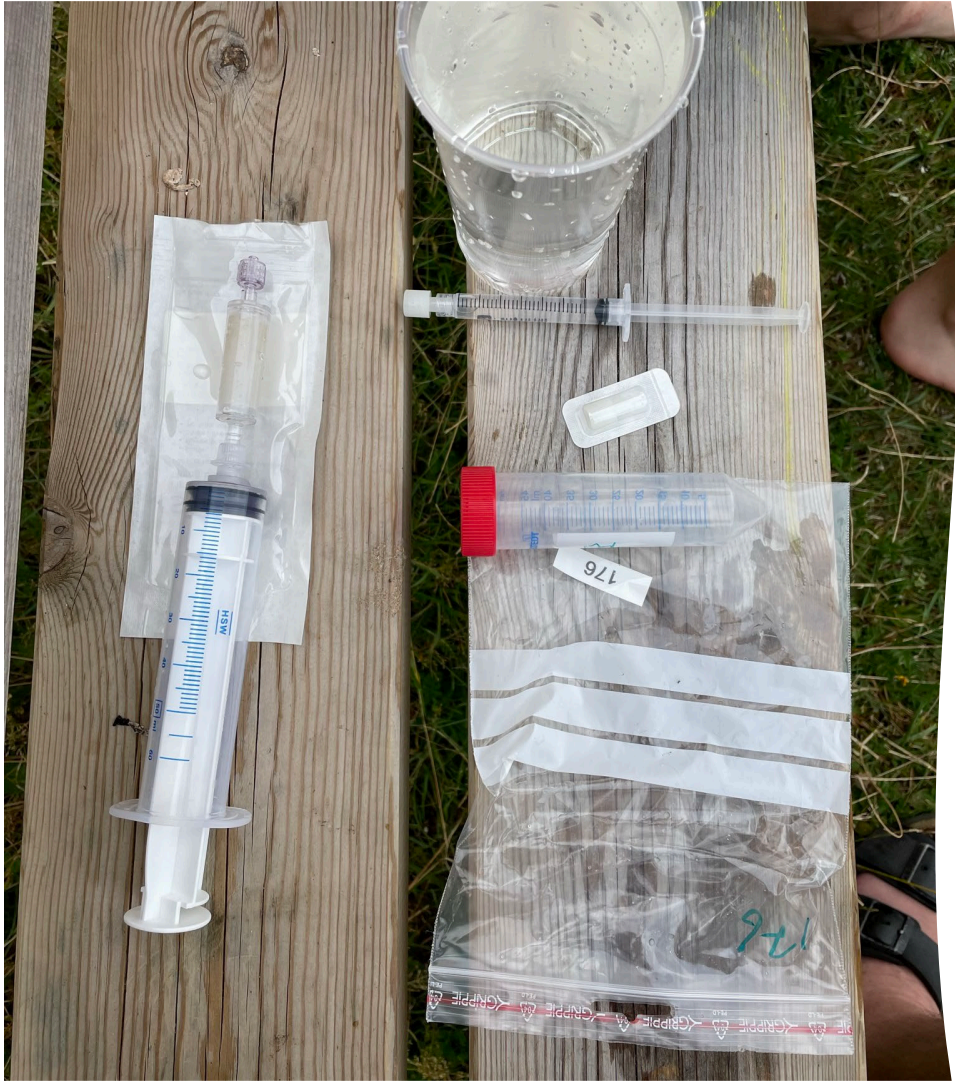
For forskeren: Sparer tid og resurser

For almuen: for bli med på et
samarbeid som er givende og
lærerikt

Mute Start Video Participants 28 Chat New Share Pause Share More
You are screen sharing Stop Share

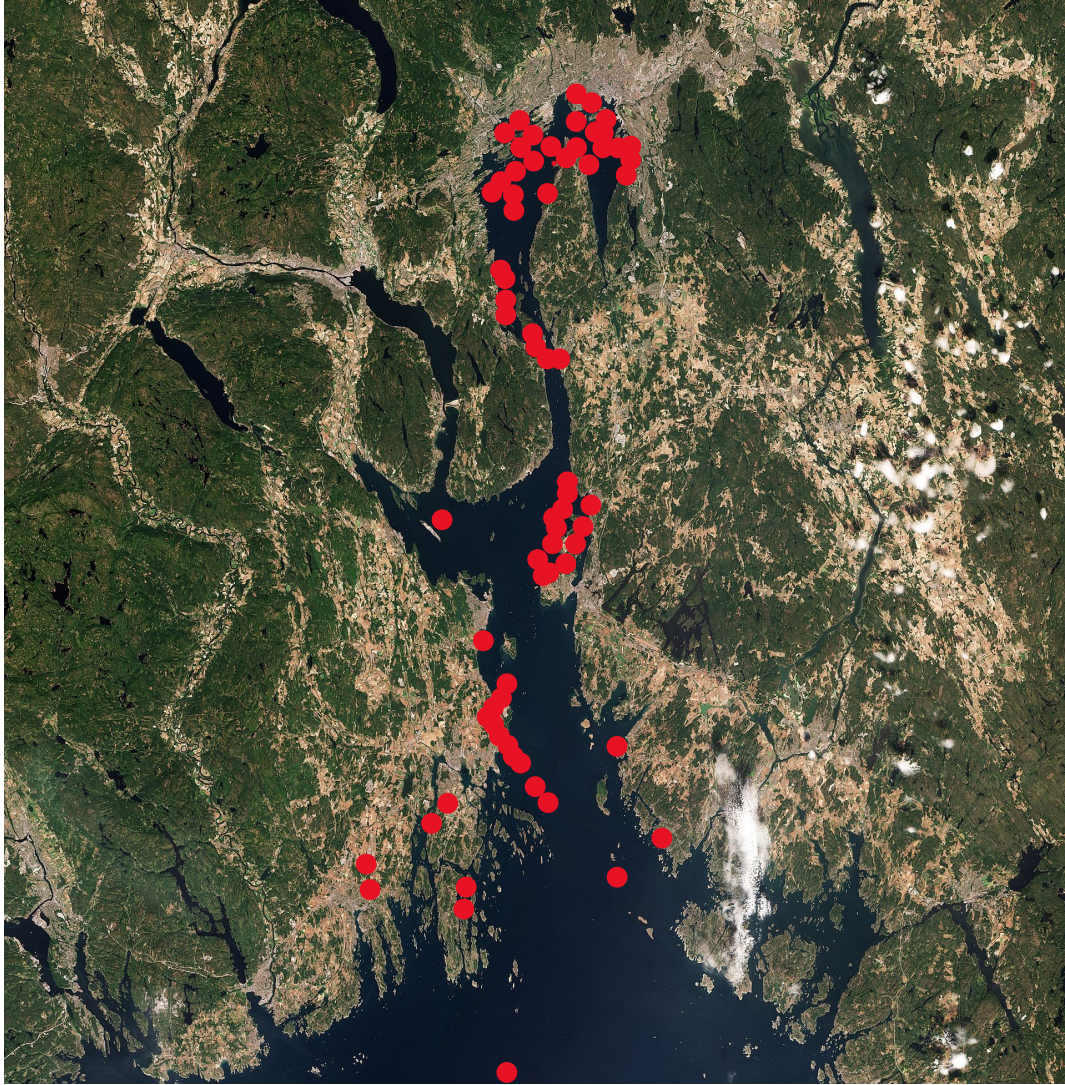

Folk i aksjon!

Takk til Per Magnar Teigen og Anna og Bjørn Lyche for bildene

96
!

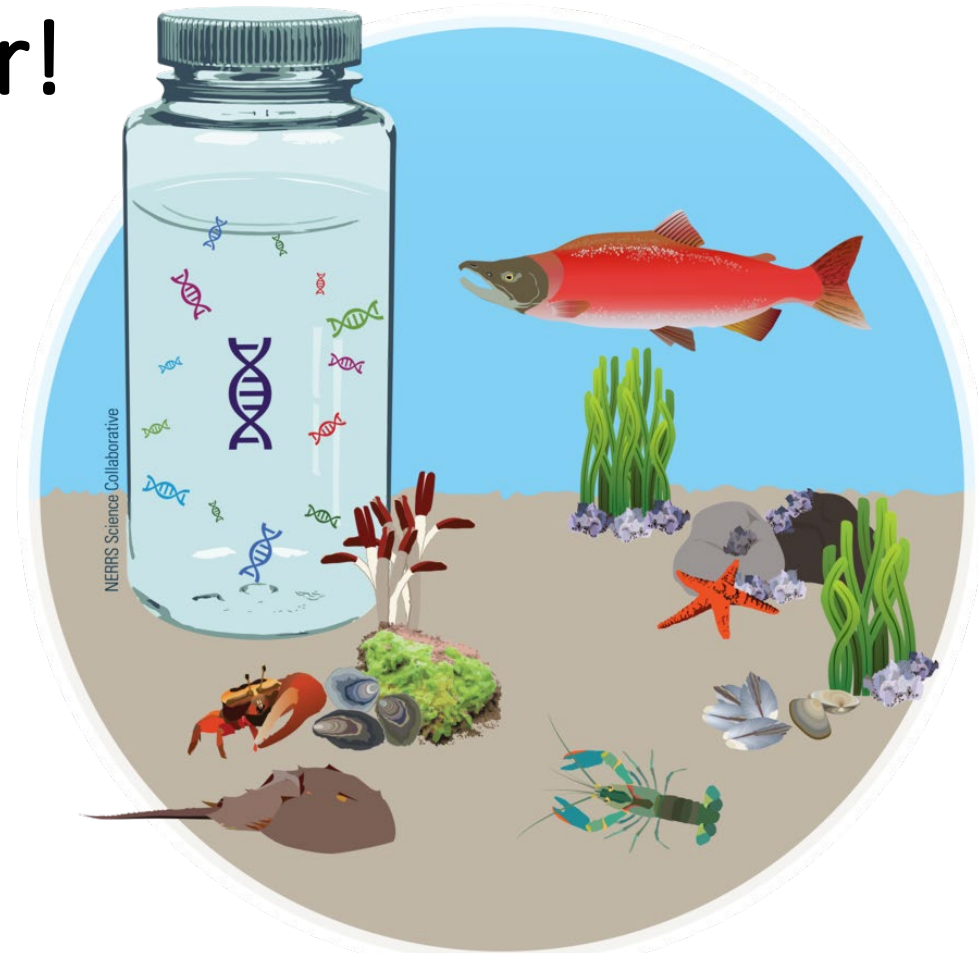

- Bergnebb
- Tangkutling
- Makrell
- Grøngylt
- Sankutling
- Flyndre
- Glasskutling
- Bergkutling
- Trepigget stingsild
- Sei
- Gapeflyndre
- Horngjeld
- Leirkutling
- Torsk
- Ansjos

Prosjektet fortsetter!

- Prøver har blitt tatt to år på rad
- Utvider søkeområdet til å involvere flere artsgrupper

<https://nerrsciencecollaborative.org/project/Watts17>

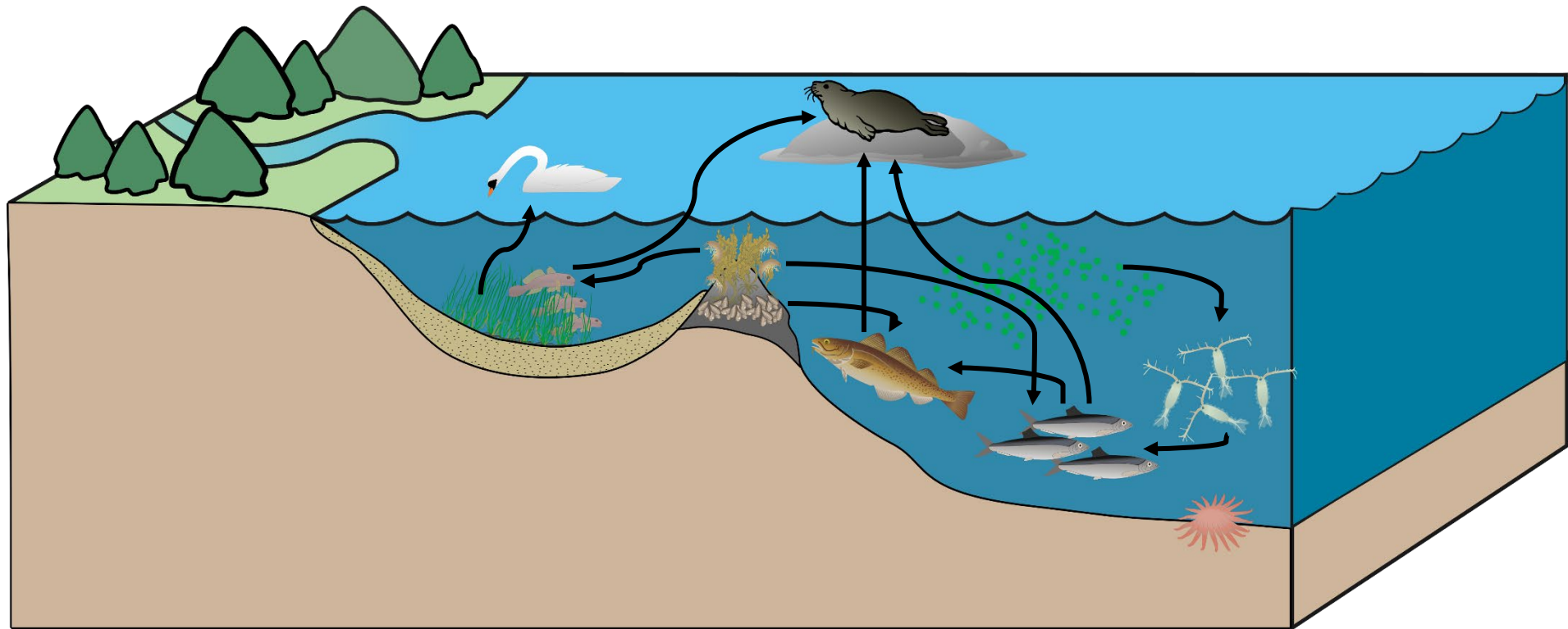
Kartlegging av biodiversiteten av fisk i Oslofjorden

🔒 Privat group · 157 members

Vi trenger fremdeles flere frivillige!

Diettanalyser Eivind Stensrud UiO

Seljakt 2021 og 2024

- Samtlige positive til å delta

SLU
Artdatabanken

- Spist mest sil, sild og sei
  - Utelukkende fisk under 100 gram

Veien videre

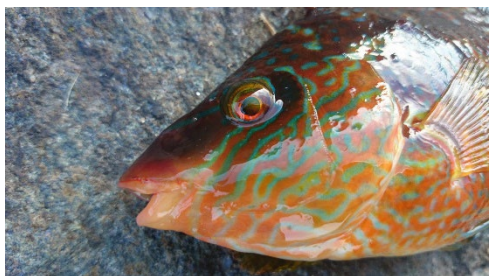
- **Jakt i 2024**
  - **To prøver hittil, resterende kvote 48**
- **Har 500 prøver fra 2009 fra Skagerrak**
  - **Sveriges lantbruksuniversitet**

Mer folkeforskning Kim T Halvorsen & co

- Kystøkosystemet er sårbart og i rask endring – folkeforskning kan bidra til en mer helhetlig overvåkning og bedre forståelse for hva som er drivkreftene bak endringene.**

Havforskerne fra Flødevigen fikk hjelp av 12 yrkesfiskere fra Oslofjorden til Trøndelag

Hanner har oransje-grønne striper på kinnene og ingen tapp i gattet.

Hunnene har en blålig tapp i gattet (eggleggingsrør) og brune-rå striper på kinnene.

Kjønnsbestemmelse grønngylt: All grønngylt over 11 cm skal kjønnsbestemmes. Når man kjenner forskjellene er dette svært enkelt. Hannene har kraftige str

Hanner har oransje-grønne striper på kinnene og ingen tapp i gattet.

Hunnene har en blålig tapp i gattet (eggleggingsrør) og brune-grå striper på kinnene.

Hannene blir noe likere hunnene når den blå-grønne gytedrakten til hannene forsvinner i løpet av høsten. De oransje/grønne stripene i ansiktet er tydelige hele året, selv om de også blir noe svakere.

Hunn: Gytetappen trekkes gradvis inn i gattet i løpet av høsten, men den er synlig hele året. Ofte er det blålig i området rundt gattet som her

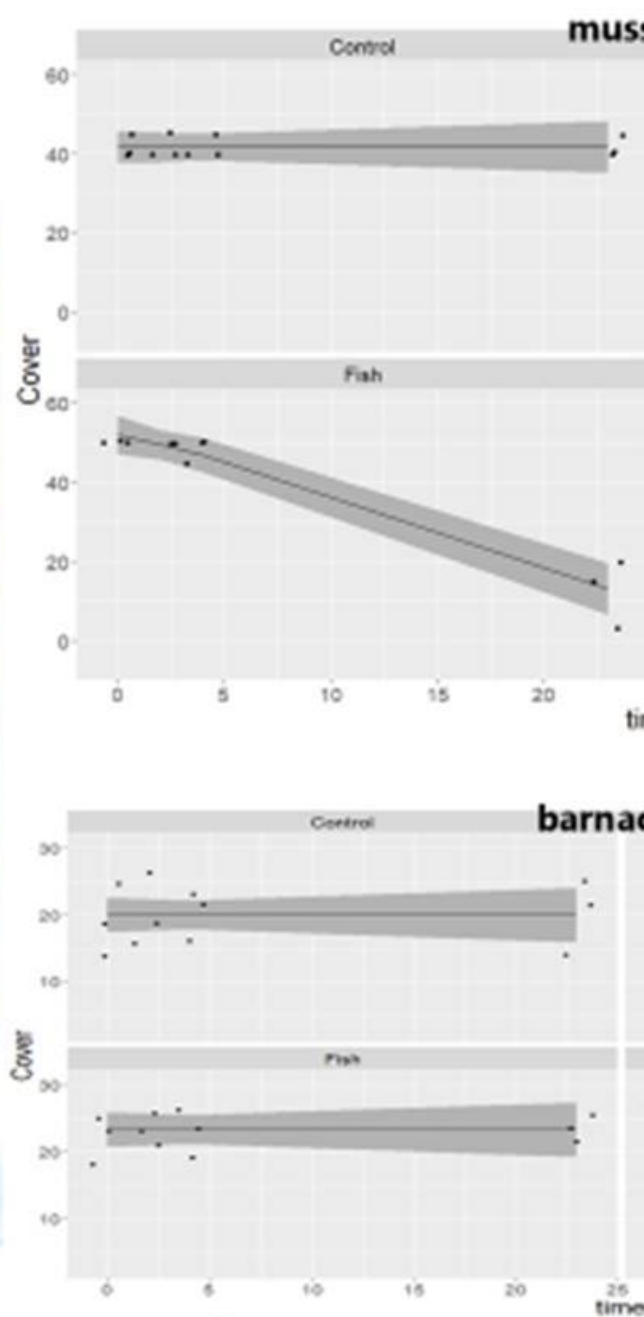

Fish, crabs, and particularly fish and crabs together reduced small mussels (*Mytilus edulis*) within few hours.

Crabs reduced barnacles

Christie H, Kraufvelin P, Kraufvelin L, Niemi N, Rinde E. (2020). Disappearing blue mussels - can mesopredators be blamed? *Frontiers in Marine Science*, section Marine Ecosystem Ecology. *Front. Mar. Sci.*, 07 July 2020

Tanglus spiser lurv

Tanken er: Torsk spiser leppefisk og kutlinger – med mye færre torsk får du mange flere slike småfisk – da spiser de mange flere tanglus – så det er ingen igjen til å holde lurven tilbake.

Nettverk for en levende Oslofjord

- **Asker Elveforum, Bellona, Besteforeldrenes Klimaaksjon, Bærum Elveforum, Båtforbundet (KNMB), Clean Coastal Anglers, Den Norske Turistforening, Elv og Hav, Fjordgruppa til Naturvernforbundet i Oslo, Forbundet Kysten, Natur og Ungdom, Norges Dykkeforbund, Greenpeace, Marinreparatørene, Miljøorganisasjonen Marea, Naturvernforbundet, Norges Jeger og Fiskerforbund, Norges Padlerforbund, Sabima, Norges seilforbund, Norsk Friluftsliv, Oslo Badstuforening, Oslo Badstuforening, Oslo Elveforum, Oslofjordens Friluftsråd, WWF Verdens naturfond, (FNF - Forum for natur og friluftsliv).**

Vil du vite mer eller bidra?

- Google og følg Kysthjelperne!
- Følg Oslofjordens Friluftsråd på Facebook
- Se Fiskeriket (Martin Falklind) program på NRK.no
- Google Æsj nordavind

Martin Falklind vil holde foredrag
vinteren 2024-25. Trolig:

- Østfold
- Oslo
- Horten-Tønsberg
- Larvik
- Arendal

 Oslofjordens
Friluftsråd

Døden på Oslo F

